

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/2418
Toplantı Tarihi/Sayısı : 5.3.2024/43
Karar Numarası : 2024/287
Başvuran : E. S.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın Kurumdaki resim kursuna katılım sağlayamadığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Kurumda üç ay devam eden resim kursu açıldığını, Mart ayına kadar 3 kere katılım talebinde bulunduğunu ancak dâhil olmadığını,

b. İdareye gerekçesini sorduğunda Mayıs ayında açılacak kurslara dâhil edileceği yönünde cevap verildiğini ancak yine dâhil edilmediğini,

c. İdare tarafından bir sonraki açılacak kursa dâhil edileceği ifade edilmesine rağmen katılım sağlayamadığını,

ç. Söz konusu kurslara iki defa katılım sağlayan mahpusların olduğunu ancak kendisinin hiç katılmadığını iddia etmekte ve gerekli işlemlerin yapılmasını talep etmektedir.

3. Muhatap Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Kurumda sol terör örgütüne mensup 81 mahpus olduğu, bu mahpuslara yönelik olarak yağlı boya resim kursu açıldığı ve mahpusların da kursa katılım talebinde bulunduğu,

b. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 22/1/2007 tarihli ve 45/1 No.lu Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler Hakkında Genelgesi'nin "*Ortak Etkinlikler*" başlıklı 3'üncü bölümünün 1'inci madde hükmü gereğince bir kursa 10 mahpustan fazlasının aynı anda katılım sağlayamadığı,

c. Resim kursunun 5/10/2023 - 18/1/2024 tarih aralığını kapsayacak şekilde devam ettiği,

ç. Başvuranın bir sonraki açılacak resim kursuna katılım talebinin değerlendirileceğinin bildirildiği,

d. Ayrıca kurslara katılım sağlayacak mahpusların seçimine İdare ve Gözlem Kurulu tarafından karar verildiği belirtilmiş ve kurslara katılım sağlayan mahpusların listesi dosya ekinde sunulmuştur.

4. 6701 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca muhataptan alınan cevap, görüşü alınmak üzere başvurana iletilmiş ve yazılı görüşü talep edilmiştir. Başvuran yazılı görüş talebine herhangi bir yanıt

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

vermemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumun; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

6. Mezkûr Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 65'inci maddesine göre; "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

8. Mezkûr Yönetmelik'in "*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*" başlıklı 67'nci maddesine göre;

"(1) *Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinde kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*

(2) *Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Somut olayda başvuran Kurumda resim kursu açıldığını, birden fazla kez talep etmesine rağmen bu kursa katılmadığını ileri sürmüştür. Muhatap İdare ise; bir kursa 10 mahpustan fazlasının aynı anda katılım sağlayamadığını, başvuranın talebinin daha sonra açılacak kurslarda değerlendirileceğini ifade etmiş ve kurslara katılım sağlayan mahpusların bilgisini içeren belgeleri iletmıştır.

12. 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 87'nci maddesine göre: "*(1) Hükümlünün toplumsal, ruhsal ve bedensel gelişmelerini sağlamak amacıyla fizik ve*

ruhsal sağlık durumlarının elverdiği ölçüde spor, beden eğitimi ve eğlendirici etkinliklere katılmasına müsaade olunur ve olanaklar ölçüsünde yer ve araç sağlanır. (2) Açık havada çalışmayan veya kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüye, hava koşulları elverdiği ölçüde, günde en az bir saat açık havada gezinmek olanağı verilir. Bu süre içerisinde bireysel spor da yapılabilir. Kurum dışındaki etkinliklere açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlüler katılabilirler.”

13. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 22/1/2007 tarihli ve 45/1 No.lu Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler Hakkında Genelgesi'nin “Ortak Etkinlikler” başlıklı 3'üncü bölümünün 1'inci maddesine göre: “Hükümlü ve tutuklular işledikleri suçlara, kurumdaki davranışlarına, ilgi ve yeteneklerine göre gruplandırılarak, güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, kendileri için hazırlanmış iyileştirme programları çerçevesinde eğitim, spor, meslek kazandırma ve çalışma ile diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere katılırlar. Bu faaliyetler yüksek güvenliklı kurumlar ile diğer kurumların yüksek güvenliklı bölümlerinde on kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde yürütülür. Programların süresi ve katılacak hükümlü tutuklu sayısı her programın özelliği, güvenlik koşulları ve kurumun olanakları dikkate alınarak idare ve gözlem kurulunca belirlenir. İyileştirme programlarının amaca aykırı sonuçlar verdiği tespit edilen hükümlü ve tutuklular yönünden bu uygulamaya son verilebilir veya gerekli değişiklikler yapılabilir.”

14. Başvuranın iddiası, muhatap İdarenin açıklamaları ve ilgili mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; mezkûr Genelge'de katılım sağlayacak mahpus sayısının üst sınırının belirlendiği, İdare ve Gözlem Kurulunun kararıyla farklı tarihlerde resim kursu düzenlendiği ve bu kurslara farklı 10 mahpusun katılım sağladığı anlaşılmıştır. Bununla birlikte muhatap İdare tekrar kurs düzenleyeceğini ve başvuranın talebinin değerlendirileceğini belirtmiştir. Bu bağlamda, başvuranın söz konusu iddiası açıkça dayanaktan yoksun olması sebebiyle kabul edilmez olarak değerlendirilmiştir.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

5/3/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTI
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmail AYZAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye